

03-04
mayıs
2017

II. Uluslararası
Hacı Bayram-ı Velî
Sempozyumu
Bildiriler Kitabı 1

EDİTÖRLER

PROF. DR. ETHEM CEBECİOĞLU
PROF. DR. VAHİT GÖKTAŞ
PROF. DR. AHMET CAHİD HAKSEVER
YARD. DOC. DR. ÖNCEL DEMİRDAŞ
ARŞ. GÖR. DR. MEHMET YILDIZ
ARŞ. GÖR. HARUN ALKAN

ankara
kalem
neşriyat

II. ULUSLARARASI
HACI BACI BAYRAM-I VELÎ
SEMPOZYUMU BİLDİRİLER KİTABI 1

ankara
kalem TEDRİS EĞİTİM TURİZM SPOR YAYINCILIK BİLGİSAYAR GIDA İTHALAT
neşriyat İHRACAT SANAYİ VE TİCARET LİMİTED ŞİRKETİ

EDİTÖRLER

PROF. DR. ETHEM CEBECİOĞLU
PROF. DR. VAHİT GÖKTAŞ
PROF. DR. AHMET CAHİD HAKSEVER
YARD. DOÇ. DR. ÖNCEL DEMİRDAŞ
ARŞ. GÖR. DR. MEHMET YILDIZ
ARŞ. GÖR. HARUN ALKAN

YAYIN KURULU

PROF. DR. ETHEM CEBECİOĞLU
PROF. DR. MUSTAFA AŞKAR
PROF. DR. AHMET CAHİD HAKSEVER
PROF. DR. M. MUSTAFA ÇAKMAKLIOĞLU
PROF. DR. VAHİT GÖKTAŞ
YRD. DOÇ. DR. ÖNCEL DEMİRDAŞ
DR. MEHMET YILDIZ
HARUN ALKAN
MURAT İSMAİLOĞLU

GRAFİK TASARIM

MUSTAFA NARMANLI

BASKI YERİ

72 TASARIM DİJİTAL BAŞİMEVİ
Ehlibeyt Mahallesi, Ceyhun Atuf Kansu Caddesi Gözde Plaza Nu:130/25
Balgat / Çankaya / ANKARA Tel: 444 72 06

BASKI TARİHİ

10.11.2017

ISBN

978-605-82307-0-5

YAZIŞMA ADRESİ

Kalem Eğitim Kültür Akademi Derneği, Hacı Bayram Mah
Ahiler Sk. No: 3 Altındağ/ANKARA Tel: +90 (312) 311 3380;
kalemsempozyum@gmail.com

HACI BAYRÂM VELÎ LİTERATÜRÜ

YRD. DOC. DR.
ERDOĞAN KÖYCÜ

Bartın Üniversitesi İslami İlimler Fakültesi
ekoycu@bartin.edu.tr

Özet

Tebliğimizde Hacı Bayrâm Velî'nin hayatı, yaşadığı ilmi muhiti, tarikatı ve görüşleri üzerine yazılan kitaplar, makaleler ve ulusal ve uluslararası Sempozyum bildirileri ve seminerlerin tespiti yapılmıştır.

Tebliğimizin ilk bölümünde Hacı Bayrâm Velî'nin hayatı ve ilmî muhitine dair bazı kesitler sunulmuştur.

Tebliğimizde Hacı Bayrâm Velî'nin hayatı ve eserleri üzerine yazılan kitapların Yüksek Lisans ve doktora tezlerinin tespiti yapılmıştır. Yazılan kitapların pek çoğunun ilmî araştırma ağırlıklı olmasının yanında roman ve hikâye türü kitapların yazıldığını da bir vâkıdır.

Hacı Bayrâm Velî'nin 600 yıl sonra bulunan el yazması eseri *Lemâat-i Kudsi* Osmanlı Türkçesi ile yazılmış bir kitaptır.

Hacı Bayrâm Velî'nin hayatı ve eserleri üzerine yazılan makalelerin yanında 1990,1999,2012 ve 2016 yıllarında yapılan Uluslararası Hacı

Bayrâm Velî Sempozyumlarında sunulan tebliğlerin tespiti yapılmıştır. Hacı Bayrâm Velî'nin hayatı ve eserleri üzerine yapılmış bir seminerin de tespiti yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Hacı Bayrâm Velî, Bayrâmî Tarikatı, *Lemaât-i Kudsi*, Literatür, Seminer.

Abstract

In our communiqué, books, articles and national and international symposium notifications and seminars about Hacı Bayram Veli's life, scientific education, history and opinions which he lived were determined.

In the first part of our paper, we briefly presented some sections about Hacı Bayram Veli's life and academic environment.

In our communiqué, books on Hacı Bayram Veli's life and works and his master and doctoral theses were determined. Most of the books written are mainly scientific studies but also books of novels and stories are written.

Hacı Bayram Veli's manuscript of *Lemaat al-Kudsi* found 600 years later is a written in Ottoman Turkish book by *Lemaat al-Kudsi*.

Besides the articles written about the lives and works of Hacı Bayram Veli, the findings presented in the International Hacı Bayram Veli Symposiums held in 1990,1999,2012 and 2016 were presented.

A seminar on the lives and works of Hacı Bayram Veli was also determined.

Key Words: Hacı Bayram Veli, Bayrami Tariqa, *Lemaat al-Kudsi*, Literature, Seminar.

HAYATI VE İLMÎ MUHÎTİ

Anadolu topraklarında doğup büyüyen bir Türk mutasavvıfı tarafından kurulmuş ilk tarikat olan Bayrâmîyye'nin Pîri Hacı Bayrâm-ı Velî, XIV.

yüzyılın ilkyarısında Orhan Gazi Dönemi'nde Ankara'da doğdu... Doğum tarihi, adı, ailesi ve hayatının diğer safhaları hakkında bilgi yoktur. 35 denilmesine rağmen "Hacı Bayram-ı Velî'nin babasının adı Koyunluca Ahmed; dedesinin ki ise Mahmûd'dur. Babası çiftçidir. Muhtemelen başındaki lakabın gösterdiği gibi kuyumculukla uğraşmaktadır. Asya'dan kopup gelen Türk boylarının o dönemde, genellikle çiftçilikle, hayvancılıkla meşgul olduğu bilinmektedir." Tespiti de yapılmıştır.³⁶

Ethem Cebecioğlu, Hacı Bayrâm Velî'nin yaşadığı bölge ve mensup olduğu boy ve doğum yeri ile ilgili şu tespitleri yapmıştır: "Hacı Bayram, Türk'tür. Oğuz Boyları, Orta Asya'dan yapılan göçler sonucu, Ankara, Sinop, Bursa üçgeninde yerleşmişlerdir. Gerçekten bu üçgen iyi incelendiğinde Oğuz Boylarından Bayat, Aşar, Yüreğir, Çavundur, Döğer, Dodurga, Eymür'ün burada yer aldığı görülür. Anadolu bu Türk boylarının elinde bir asırdan biraz fazla bir süre içinde İslamlaşmış aynı zamanda Türkleşmiştir. Bölgenin eski, adâletsiz düzeni yıkılmış, yerine İslâm'ın bayraktarlığını yapan Türkler tarafından İslâm adâleti hâkim olmuştur. İşte Anadolu'nun manevî hâmisi Hacı Bayram-ı Velî, Oğuz boylarının yoğun olarak bulunduğu bu üçgen içinde yer alan Solfasol'da dünyaya gelmiştir."³⁷

Hacı Bayrâm Velî'nin doğduğu köy şu an Ankara Altındağ ilçesine bağlı Solfasol³⁸ köyüdür. Doğmuş olduğu evi 1988 yılında ziyaret etmiştik. Bu ev, yerel yönetimler tarafından muhafaza edilmekte bir nevi müze konumunda ziyaretçilerine açık hizmet vermektedir. Ayrıca Solfasol Köyü'nde Hacı Bayrâm Velî Hazretlerini Sevenler Derneği adında bir

35 Azamat, Nihat, Hacı Bayrâm Velî, DİA. mad. Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İstanbul. c. XIV, s. 442.

36 Cebecioğlu, Ethem, Hacı Bayrâm Velî, Kalem Vakfı Yay., Ankara, trz. s. 17

37 Cebecioğlu, Ethem, Hacı Bayrâm Velî, Kalem Vakfı Yay., Ankara, trz. s. 15-16.

38 Eskiden Ankara'nın kuzeyinde şirin bir Anadolu köyü olan Solfasıl, bugün artık şehrin bir mahallesi durumundadır. Bu köyün adının **Zülfazıl**, **Son Fası**, **Zü Fazl** olduğu ileri sürülmekte ise de 16.yüzyıllara dayanan resmî kaynaklar incelendiğinde, bu ismin "**Solfasıl**" olduğu görülür. Cebecioğlu, Ethem, Hacı Bayrâm Velî, Kalem Vakfı Yay., Ankara, trz. s. 15-16.

dernek³⁹ kurulmuş, onu ismini ve kültürünü yaşatmaya gayret etmektedir.

Hacı Bayrâm'ın Ankara'da Melike Hatun'un yaptırdığı Kara Medrese'de müderris iken burayı terk edip Somuncu Baba'ya (Şeyh Hamid-i Kayserî) (ö.815/1412), intisap ettiğini söyler. Mecdî (Efendi)'nin (ö.999/1591): "Tarikat mensubu güvenilir kişilerden rivayet edilmiştir." kaydıyla naklettiğine göre Somuncu Baba Şeyh Şücâüddin Karamânî'ye⁴⁰, "Ankara'da Hacı Bayrâm adlı bir müderris vardır. Onu buraya davet et." diyerek kendisini Ankara'ya göndermiş. Emri yerine getiren Şeyh Şücaüddin Hacı Bayrâm ile medresesinde ders verirken görüşmüş ve Şeyh Hamid'in davetini bildirmiş. Hacı Bayrâm da: "Davete icâbet lazımdır." deyip Şeyh Şücâüddin ile birlikte Kayseri'ye gitmiştir. Şeyh Hamid, Zâhir Ulemâsı'nın ve Bâtın Erbâbı'nın ölülerinin mertebelerini kendisine gösterip hangisini tercih ettiğini sormuş. Hacı Bayrâm da Bâtın Erbâbı'nın hallerini tercih ettiğini söyleyerek müderrislikten ayrılıp *Tasavvuf* Yolu'na intisap etmiştir.⁴¹

Hacı Bayrâm Velî'ni Bayrâmiyye Tarikatı'nı kurduğu ile ilgili şu bilgiler mânidardır: "Safiyüddin'in oğlu Sadreddîn-i Erdebîlî'nin Halifesi Hamîdüddin Aksarâyî'nin müridi Hacı Bayrâm-ı Velî Ankara'da Bayrâm-

39 Dernek Başkanı Mustafa Mert, bu derneğin kuruluş felsefesi ve faaliyetleri genel olarak şöyle değerlendirmiştir: "1350 yıllarında doğmuş, tüm İslam Âlemi'ne mal olmuş, Allah'ın sevgili kulu... Hacı Bayrâm-ı Velî unutulmuş, değerlerimiz kültürümüz yeni nesillere taşınmamış. Bunun üzüntü ve ızdırabıyla 10 arkadaşıyla yan yana geliyoruz, Solfasol ve civarında birlik ve beraberliğimizin pekişmesi. Hacı Bayram-ı Velî Hazretleri'ne hizmet elçisi olabilmek için bir dernek kuruyoruz. Göreve gelen yönetimimiz derhal çalışmalara başladı. Öncelikle Solfasol'da bulunan Hacı Bayram-ı Velî Hazretlerinin doğduğu evinini ve bünyesinde bulunan caminin koruma altına alınabilmesi için Kültür Bakanlığı ve Tabiat Varlıklarını Koruma Müdürlüğü ile temasa geçerek gerekli müracaatları yaptık. Dönemin Cumhurbaşkanı Sayın Süleyman Demirel Bey'i makamında iki kez ziyaret ederek bu konuda yardımlarını talep etmemiz neticesinde Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Müdürlüğü'nün 06/05/1996 tarih ve 4594 sayılı kararı doğrultusunda "Korunması Gerekli Taşınmaz Kültür Varlığı" olarak koruma altına alındı. Daha sonraki hedefimizde bu iki eserin Restorasyon çalışmaları ile ilgili girişimlerde bulunmak oldu. Büyükşehir ve Altındağ Belediye Başkanlıkları ile yapılan görüşmeler ve temaslar müspet netice ile sonuçlanmış ve 2 yıllık bir çalışma neticesinde dış Restorasyon çalışmaları bitirilmiş, iç eşya ve dizayn çalışmaları dernek başkanlığımız tarafından yapılarak hizmete açılmıştır. Hacı Bayram-ı Velî Hazretleri'ni yeni nesillere tanıtmak ve bu kültürü ileriye taşımak maksadı ile Altındağ Belediye Başkanlığı ve derneğimiz işbirliği ile 1998 yılından beri Hacı Bayram-ı Velî Hazretlerini Anma Etkinleri yapılmaktadır. Mayıs ayının son haftasında gerçekleştirilen bu etkinliklerde Hacı Bayram-ı Velî Hazretlerini tanıttıcı konuşmalar yapılarak katılımcılara kitap, CD dağıtılarak aşure ve içecek ikram edilmektedir. Bu etkinlikle ilgili geliştirme çalışmalarımız devam etmektedir. http://www.hacibayramveli.org/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=5&Itemid=49.Erişim Tarihi: 27.04.2017.

40 Doğum ve ölüm tarihine dair herhangi bir bilgi tespit edemedik.

41 Azamat, Nihat, Hacı Bayrâm Velî, DİA. mad. Türkiye Diyanet Vakfı Yay., İstanbul. c. XIV, s.442.

miyye Tarîkatı'nı kurmuştur. Halvetiyye'nin kurucusu Ömer el-Halvetî (ö.800/1397),İbrâhim Zâhid'in halifesi Ahî Muhammed Halvetî'nin müridi ve yeğenidir. İbrâhim Zâhid-i Geylânî'nin (ö.704/1305) tespit ettiği Seyrû Sülûk Usûlü'nü uygulayan Halvetiyye Tarîkatı'ndan çok sayıda şube doğmuş ve böylece Halvetiyye İslâm Âlemi'nin en yaygın ve etkili tarikatı haline gelmiştir.”⁴²

Hacı Bayram Veli'nin Tasavvufî Görüşleri konusunda Yüksek Lisans yazı hazırlamış olan Ayşe Yıldırım, Hacı Bayram Veli'nin halk üzerinde etkisini şöyle özetlemiştir:

“Anadolu'nun göbeğinde, Ankara'da insanlara rehberlik etmiş ve onlar için manevi bir güç ve dayanak teşkil etmiş olan Hacı Bayram-ı Velî'nin (ö. 833/1430) hizmetleri çok önemlidir. ‘Bilmek istersen seni, can içre ara cânı, geç içinde bul ânı, sen seni bil sen seni’ diyerek insanî olgunlaşma sanatının kendini bilmekten hareketle gerçekleştirebileceğini belirten Hacı Bayrâm-ı Velî, çevresindeki insanların pîri, hocası, ışığı olmuştur. Halka hizmet, Hakk'a hizmet prensibine hayatı boyunca tam anlamıyla bağlı kalmış, insanların ve insanlığın derdiyle dertlenmiş, onların maddi-manevî tüm sorunlarına çare olmaya çalışmıştır. İçinde hissettiği bitmez tükenmez manevi güçle, ilerleyen yaşına rağmen bıkmadan usanmadan irşâd faaliyetlerine devam etmiş, Anadolu insanını birbirine kenetlemiş, böylece devletin bekasını sağlamakta da önemli bir görevi yerine getirmiştir. Gönül Ehli ve Önderi olan bu büyük şahsiyet, fikirleriyle, içindeki insan sevgisiyle, tutmuş olduğu tasavvufî yol ile pek çok insana doğrudan veya dolaylı olarak hizmet etmiştir. Hacı Bayram'ın etrafında bulunan insanlar, onun maneviyatından haz almışlar, nasiplenmişler, birçokları da onun yolunu asırlar boyunca takip edecek, açıklayacak rehberler olarak ahlâkî ve manevî olgunluğun timsali haline gelecek insanlar yetiştirmişlerdir.”⁴³

Solfasol köyünün karşı mahallesi olan ve aralarında yaklaşık 1 km bir mesafe olan Karakum Mahallesi'nde 1991-2005 yılları arasında 14 yıl görev yapmış ve o bölgede yaşamış birisi olarak onun yaşadığı yerlerde yaşamının ve bir nev'i onunla hem şehri olmanın, onun ihyâ ettiği topraklarda

42 Mustafa Bahadıroğlu, DİA, İbrahim Zâhid-i Geylânî mad. Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 2000. c. XXI, 360.

43 Yıldırım, Ayşe Hacı Bayrâm-ı Velî ve Tasavvufî Görüşleri,(dan. Hayri Kaplan) ÇÜ SBE, Adana,2008. s. III.

görev yapmanın haklı gururunu yaşadığımızı ve manen haz sahibi olduğumuza inanmaktayız. Yıllar sonra böyle bir tebliği sunmanın da bu bir hazzın sonucu olduğuna inanmaktayız.

Hacı Bayrâm Velî'nin kabri, Ankara Altındağ Ulus semtinde Hacı Bayrâm Velî Câmii'nin güney batısında bulunmaktadır. Hacı Bayram-ı Veli Türbesi olarak da anılmaktadır. Aynı türbede kendi âile ferdleri de medfundur.

Şunu üzümlere ifade ediyoruz ki Hacı Bayram Veli'nin Türbesi etrafında sürdürülen kilit açtırma, makara ipleri açma gibi bid'at nev'inden eylemlerin ne Hacı Bayram Veli ne de onun halifelerinin öğretileriyle uzaktan yakından ilgisi olmadığı kanaatindeyiz.

Ankara'nın manevî mimarlarından olan, Fatih Sultan Mehmet'in (ö.886/1481) Hocası Akşemseddin'in (ö.863/1459) hocası olan⁴⁴ Hacı Bayrâm Velî'nin (ö.832/1429) İstanbul'un Fethi'nde manen nasip sahibi olduğuna inancımız tamdır. Zira ilmen, fıkren, ahlâken yetişmesini sağlayan ve cihad azmini kamçılaman hocalarının bu fetihde paylarını inkâr etmemiz düşünülemez.

LİTERATÜR

Hacı Bayrâm Velî'nin hayatı, hocaları, halifeleri, ilmî muhiti, tarîkati, Tasavvufî yönü ve yaşadığı dönemdeki etkileri, diğer tarikatlara etkileri üzerine kitaplar, makaleler yazılmış 2 ulusal ve 2 uluslararası Sempozyum tertip edilmiştir. *Hacı Bayram Veli'nin Hayatı, Eserleri ve Tasavvufî Yönü*'nü ele alan bir seminer de verilmiştir.

Cumhurbaşkanlığımızın himâyelerinde olan Kalem Vakfı tarafından tertip edilen 3-4 Mayıs 2017 tarihleri arası II. Uluslararası Hacı Bayram Veli Sempozyumu'nda sunulmuş bildiriler de inşallah gelecek yıllarda yapılacak Sempozyumlar da tebliğ olarak hazırlamayı düşündüğümüz *Hacı Bayram Veli Literatürü* adlı çalışmamızın daha da gelişmesine imkân sağlayacaktır.

Bu hususta tespit edebildiğimiz Literatürün tasnifi:

44 Hacı Bayrâm Velî ile tanışması ve ona intisabıyla ilgili olarak Bkz. Yıldız, Muhammed Ali, Akşemseddin, İlk yay. İstanbul, 2017,s. 53-57.

1.KİTAP

1.1.Osmanlıca Yazma

Hacı Bayram Veli kendisine ait 2, *Gazel*'i üzerine ve 2,*Menâkıb*'i üzerine 1 adet yazma eser tespit ettik.

1. Hacı Bayrâm Velî (ö.832/1429), *Lemaât-i Kudsi*⁴⁵

2. Hacı Bayrâm Velî, *Tarîkatnâme*, Süleymâniye Yazma Eserler Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, 3035.

3. Abdulhâyy Celvetî (ö.1117/1705), *Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm-ı Velî*, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları Böl. nr. 0997.

4. Abdulhâyy Celvetî, *Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm-ı Velî*, İstanbul Üniversitesi Küt. Ty. nr. 9771.

5. Lâlizâde Abdülbâkî (ö.1159/1746)⁴⁶,*Menâkıb-ı Bayrâmiyye*, İBB Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları, nr: OE Yz. 0603/05 136b-177b vr.

1.2. Osmanlıca Kitap

45 Gayrimenkul alım satım işiyle uğraşan Mustafa Raşit Temizel ve üç kardeşine geçen yıl vefat eden babaları emekli müftü Ömer Temizel'den 3500 kitap miras kaldı. Mustafa Raşit Temizel ve kardeşleri, miras kalan kitapları babalarının ölümünün ardından kendi aralarında paylaştı. Mustafa Raşit Temizel'in payına düşen kitaplar arasında ünlü Türk Mutasavvıf ve Şairi Hacı Bayrâm Velî'nin 600 yıllık eseri olan *Lemaât-i Kudsi* adlı tarihi kitabı çıktı. Mustafa Raşit Temizel konuyla ilgili şu bilgiyi verdi: "Biraz Osmanlı Türkçe'si biliyorum. O yüzden babamdan miras kalan kitapları eşimin kardeşi Edebiyat öğretmeni Müge Ulucadağ Macit ile birlikte incelemeye başladık. Eserler arasında da Hacı Bayrâm Velî'nin *Lemaât-i Kudsi* isimli kitabının olduğunu tespit ettik. Kitabı öğretim üyelerine ve tercümanlara götürdük. Onlar da eserin Hacı Bayrâm Velî'ye ait olduğunu belirledi. Ben de Konya Asliye Hukuk Mahkemesi'nce kitabı kendim ve eşimin üzerine tescil ettirdim. Hacı Bayrâm Velî'den günümüze dört şiirinden başka eser ulaşmadığı için, *Lemaât-i Kudsi* isimli tarihi eser çok büyük önem arz ediyor. Biz de kitabı insanlarla paylaşmak için Türkçe'ye çevrilmesini istedik. Şu anda da bir üniversitedeki öğretim üyemiz, eserin çeviri işlemlerine başlamış durumda. Amacımız maddi bir çıkar değil. Kültür hazinesini herkesle paylaşmak." Kitabı inceleyen Edebiyat Öğretmeni Müge Ulucadağ Macit de: "Kitap üzerinde yapılan incelemelerde eserin kabının keçi derisinden yapıldığı ve yaklaşık 600 senelik olduğu tespit edildi. Eser içerisinde de nazım ve nesirler bulunuyor. Yine Hacı Bayrâm Velî, kendi tarikatı olan Bayrâmilik Tarikatı ile tarikatın prensiplerinden bahsetmiş. Vaazlarından ve beyitlerinden örnekler görüyoruz. En son sayfasında da Mesnevî olduğunu biliyoruz" diye konuştu. <http://www.radikal.com.tr/turkiye/haci-bayram-velinin-600-yillik-eseri-bulundu-992351/Erişim Tarihi: 09 03 2017>. Alparslan Kartal bu eserde geçen hadisleri tahririni yapmış ve bazı tasavvufî değerlendirmelerde de bulunmuştur. Bkz. "Hacı Bayram-ı Velî'ye Nisbet Edilen "Lemaât-i Kudsi" Adlı Eserdeki Hadislerin Tahriri ve Bazı Tasavvufî Yorumlar, I. Uluslararası Hacı Bayram-ı Veli Sempozyumu Bildirileri (ed. Ahmet Cahit Haksever),Ankara, 2016. c. II, s. 223-246.

46 Tercüme-i Hâli için Bkz. Azamat, Nihat, "Lâlizâde Abdülbâkî", DİA, TDV Yay., İstanbul, c. XVII, s. 90-92.

Hacı Bayram Veli ve Melâmîlik konularını ihtiva eden Osmanlıca 4 eser tespit ettik.

1.Lâlizâde es-Seyyid Abdalbâkî Efendi,*Tarîkâtı Aliyye-i Bayrâmiyye'den Tâife-i Melâmiyye'nin An'ane-i İrâdetleri ve Keyfiyet-i Sohbetleri ve Aşk-ı Muhabbetullah'a Cümleden Ziyâde Rağbetleri Beyâmındadır* İstanbul, 1156/1743.

2. Bursalı Mehmet Tahir *Hacı Bayrâm Velî*, (Haz. Metin Çelik), Özgü Yay., İstanbul, 1329/2012.

3.Müstakimzâde, *Risâle-i Melâm Melâmiyye-i Şüttâriyye*, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi, İbnü'l-Emin, nr. 3 755.

4.Hacı Bayrâm Velî, *Lemaât-ı Kudsi*, Almıla Yay., Konya, 2014.

1.3.Şerh

Hacı Bayram Velî'nin şiirlerini şerh eden 1 eser tespit ettik.

Şerh-i Ebyât-ı Hacı Bayrâm-ı Velî, Süleymaniye Kütüphanesi, Esad Efendi, nr. 1521/1⁴⁷

1.4.Türkçe

Hacı Bayram Velî'nin hayatı, eserleri, şeyhleri, halifeleri, diğer âlimlerle ilişkileri, Melâmîlik, Halvetîk ve Bayramîlik ile gibi konular üzerine 43 kitap neşredilmiş olduğunu tespit ettik. Aynı yazarın farklı yıllarda neşrettiği kitabında ilaveler veya çıkarmalar olacağından farklı eser gibi basım tarihi göz önüne alınarak tasnif edilmiştir.

1. Mehmet Ali Aynî, *Hacı Bayrâm Velî*, Evkâf-ı İslâmiyye Matbaası, İstanbul, 1343/1925.

2. Abdülbaki Gölpınarlı, *Melâmîlik ve Melâmîler*, İstanbul, 1931.

3. Mehmet Ali Okhan, *Hacı Bayrâm Velî*, Ankara, 1950.

4. Zeria Karadeniz, *Hasatlar ve Sanatlar Velisi Hacı Bayrâm Velî*, Okat Yay. İstanbul, 1964.

5.Yahya Benekay, *Hacı Bayram-ı Veli*, Kitapçılık Limited Ortaklığı Yayınları, İstanbul, 1966.

6. Fuat Bayrâmoğlu, *Hacı Bayrâm-ı Velî Yaşamı Soyu Vakfı, I-II*, Ankara, 1983.

47 M. Murat Yurtsever, İsmail Hakkı Bursevî mad. DİA, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 2001 c. XXIII, s.108

7. Perihan Arıburun, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Mektubu*, Hacı Bayrâm-ı Velî Uluslararası Mevlana Kongresi, Aralık 1982,s.170-173.Konya,1984.
8. Mehmed Ali Aynî, *Hacı Bayrâm Velî*, (Sad. Hüseyin Rahmi Yananlı), Akabe Yay., İstanbul 1986.
9. Fuat Bayrâmoğlu, *Hacı Bayrâm-ı Velî Yaşamı Soyü Vakfı, I-II*, 2.Baskı, TTK Yayınları, Ankara, 1989.
- 10.Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Anlayışı*, Kültür Bakanlığı yay., Ankara 1991.
11. İsmail Hakkı Celvetî, *Şerh-i Rumûzât-ı Hacı Bayrâm-ı Velî*, (transkribe ve ilaveler: Münir Atalar), Ankara, 1991.
12. Abdülbaki Gölpınarlı, *Melâmîlik ve Melâmîler*, Gri Yay., İstanbul 1992.
13. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Felsefesi*, Muradiye Kültür Vakfı Yay., Ankara,1994.
14. Baki Yaşa Altınok, *Hacı Bayram Velî: Bayramilik Melâmîler ve Melâmîlik*, Oba Yay., Ankara,1995.
15. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayram Velî*, TDV Yay., Ankara,1998.
16. Abdullah Pamuk, *Hacı Bayrâm-ı Velî Hazretleri*, Pamuk Yay., İstanbul, 2001.
17. Ahmet Özdemir, *Hacı Bayrâm Velî ve Eşrefoğlu Rûmî*, Toker Yay., İstanbul, 2002.
18. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Felsefesi*, Altındağ Belediyesi Kültür Yay., Ankara, 2002.
19. Abdurrahman Askerî “*Mir'âtü'l-ışk*”, *XV-XVI. Asır Bayrâmî Melâmîliği'nin Kaynaklarından Abdurrahman el-Askerî'nin Mir'âtü'l-ışk'ı*, (haz. İsmail E. Erünsal), Türk Tarih Kurumu Yay., Ankara, 2003.
20. Ali Bolat, *Bir Tasavvuf Okulu Olarak Melâmetîlik*, İnsan Yay., İstanbul, 2003.
21. Fatma Ahsen Turan, *Ankara İle Bütünleşen Bir Mana Önderi Hacı Bayrâm Velî*, Akçağ Yay., Ankara, 2004.
22. Mustafa Tatçı, *Hacı Bayram Velî İle İlgili Yeni Bir Kaynak “İbrahim Has'ın Tezkiresi Cumhuriyetin 80.Yılında Her Yönüyle Ankara*, Ankara Büyükşehir Belediyesi Yay.,Ankara,2004.
23. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm Velî*, TDV Yay., Ankara, 2006.

24. Abu Zer Kalyon, *Anadolu'yu Aydınlatan Işık Hacı Bayrâm-ı Velî*, Akçağ Yay., Ankara, 2006.

25. Abdürrezzak Tek, *Melâmet Risâleleri Bayrâmî Melâmîliğine Dâir*, Emin Yay., Bursa, 2007.

26. Suat Ak, Şerh-i Rümuzât-ı Hacı Bayram Velî, Çalab'ım Bir Şar Yaratmış⁴⁸, -Hacı Bayrâm Velî Hazretleri'ne Ait Manası Gizli Sözlerin Şerhi-, İsmail Hakkı Bursevî, Rasyo Yayınları, İstanbul, 2009.

27. Fatma Ahsen, Turan, Oğuzhan, Aydın, *Ankara'nın Manevî Mimarı Hacı Bayrâm Velî*, Semih Eğitim Kültür Yay., Ankara, 2011.

28. Fatma Ahsen Turan, Oğuzhan Aydın, *Günümüz Halk Şâirlerinin Dilinden Ankara'nın Manevî Mi'mârı Hacı Bayrâm Velî*, Semih Eğitim Kültür Yay., Ankara, 2011.

29. Refik Turan, Fatma Turan, Abdulkerim Erdoğan, *Horasam Anadolu'ya Anadolu'yu Balkanlara Bağlayan Manevî Önder Hacı Bayram Velî*, Ankara Büyük Belediyesi, Ankara, 2011.

30. Baki Yaşa Altınok, *Hacı Bayrâm Velî Bayrâmîlik-Melâmîlik*,3. Baskı, Ahi Yay., İstanbul, 2012.

31. İsmail Hakkı Bursevî, Şerh-i Rumûzât-ı Hacı Bayrâm Velî,(Haz. Suat Ak), Büyüyen Ay Yay., İstanbul,2013.

32. Yusuf Ekinci, *Hacı Bayrâm Velî*, Akçağ Yay., Ankara, 2013.

33. Safiye Selma Hançer, *Hacı Bayrâm-ı Velî Avucumdaki Hasat*, TDV Yay., Ankara, 2013.⁴⁹

34. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayram Velî*, TDV Yay., 8. Baskı, Ankara, 2013.

48 Gönül şehrinin yeniden imârı metaforuyla mürşid eliyle seyr ü sülûk merhalelerinde kalbin tasfiyesinin sembolik olarak anlatıldığı İlahî Taksîm şiiri Hacı Bayram Velî'nin en çok şerh edilen şiiridir. Şâirleri arasında müridlerinden Akşemseddin (ö.863/1459), daha sonra Şeyhülislâm Seyyid Feyzullah Efendi (ö.1114/1703), Celvetî meşayihinden Abdülhay Üsküdarî (ö.1117/1705) İsmail Hakkı Bursevî (ö.1063/1652), Bursalı Mehmet Sahafî (ö.1146/1733),Seyyid Muhammed Nûr (ö.1300/1883) bulunmaktadır. Hacı Bayram Velî'nin, "Çalabım bir şâr yaratmış" mısrasıyla başlayan bu en meşhur şiirinde, nefsin muhtelif merhalelerini aşarak belli bir makama erişen kalbin tasavvufî seyr ü sülûkunu görmekteyiz.

Çalabım bir şâr yaratmış iki cihân âresinde,

Bakıcak didâr görünür ol şârın kenâresinde. Bkz. Okudan, Rifat, Hacı Bâyrâm Velî'nin Şiirinde Şehir Metaforu,Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl: 2012/2, sy. 16, s. 268-269.

49 O'nun hayatını ve mücâdelesini ele aldığı roman türü bir eserdir.

35. Orhan Yorgancı, *Hac-ı Bayram Velî*, Anonim Yay., İstanbul, 2014.
36. Zehra Hamarat, *Bayrâmiye Tarikatı Menâkıbı: Hacı Bayrâm Velî ve Halifeleri el-Hâcı Bayrâm Sultân, Akşemseddin Şeyh İbrâhîm Şeyh Kâsım Efendi Şeyh İsâ Efendi Şeyh Hüsâm Efendi Şeyh Bahrî Efendi Şeyh Ali Efendi Fâtıma-i Menemeniyye*, Dergâh Yay., İstanbul, 2015.
37. Şaban Er, *Melâmîlik ve Osmanlı Devri Melâmîleri*, Kutup Yıldızı Yay., İstanbul, 2015.
38. Abdülkerim Erdoğan, *Ankara'nın Manevî Mi'mârı Hacı Bayrâm-ı Velî*, 2. Baskı, Ankara Büyükşehir Belediyesi Yay., Ankara, 2015.
39. Veysel Akkaya, *Hacı Bayrâm Velî*, Aden Çocuk Yay., İstanbul, 2016.⁵⁰
40. Mehmet Ali Aynî (Haz. H. Rahmi Yananlı) *Hacı Bayrâm Velî⁵¹*, Büyüyen Ay Yay., İstanbul, 2016.
41. İlyas İbn İsâ Akhisarî, Şeyh Mecdüddin Bayramî Menâkıbı ve Sâliklerin Âdabı Nutk-ı Şerifler, (Haz: Mustafa Tatcı) , H Yay., İstanbul, 2016.
42. Bayram Sezgit, *Hacı Bayrâm-ı Velî*, Nur Yay., , Ankara, trz.
43. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm Velî*, Kalem Vakfı Yay., Ankara, trz.

2. Tezler

2.1. Doktora Tezleri

Hacı Bayram Velî ve Bayramîlik-Şemsîlik tarikatı üzerine 2 Doktora tezi yapılmıştır.

1. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Felsefesi*, AÜ SBE, Ankara, 1989.

2. Zehra Hamarat, *Bayrâmî-Şemsî Tarikatı Menâkıpnamelerinin Toplum Hayatına Etkileri Bağlamında Değerler Bakımından İncelenmesi*, İÜ SBE, İstanbul, 2015.

2.2. Yüksek Lisans Tezleri

Hacı Bayram Velî ve Tasavvufî Görüşleri üzerine 2 Yüksek Lisans tezi hazırlanmıştır.

50 Çocuklara yönelik 48 sayfalık bir çalışmadır.

51 Biyografi türünde yazılmış bir eserdir.

1. Ayşe Yıldırım, *Hacı Bayrâm-ı Velî ve Tasavvufî Görüşleri*, (dan. Hayri Kaplan) ÇÜ SBE, Adana, 2008.
2. Arzu, Polatoğlu, İsmail Hakkı Bursevî'nin "Şerh-i Ebyât-ı Hacı Bayram-ı Velî" Adlı Eseri (Metin ve İnceleme), Dokuz Eylül Üniversitesi, SBE, İzmir, 2008.

3. Makaleler

3.1. Türkçe

Hacı Bayram Velî'nin hayatı, yaşadığı döneme tesiri ve Bayrâmiyye Ekolü gibi konular üzerine 14 makale yayınlanmış olduğunu tespit ettik.

1. Velî Ertan, *Hacı Bayrâm Velî*, İslam, İstanbul, 1960. 3. c.3 sy. 32, s. 240.
2. Abdülbaki Gölpınarlı, *Hacı Bayrâm Velî*, Türk Dili, (Halk Edebiyatı Özel Sayısı) Ankara, 1968. c. XIX, sy. 207. s. 384-389.
3. Mahmut Okutan, *Bayrâmım İmdi (Hacı Bayrâm-ı Velî)*, Kubbealtı Akademi Mecmuası, İstanbul, 1983. c. XII. sy. 1. s. 47-50.
4. İbrahim Ural, *Hacı Bayrâm-ı Velî ve İktisâdî Hayat*, İlim ve Sanat, Ankara, 1991. sy. 27. s. 45-48,
5. Adnan Özönar, *Hacı Bayrâm-ı Velî Hazretleri*, Türk-Koop Ekin, Ankara, 1998. c. 2. sy. 3. s.78-79.
6. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm Velî and His Contributions to Ottoman State at Interregnum Period*, Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi, Ankara, 2000. c. I, sy. 3. s. 33-42.
7. Kadir Özköse, *Hacı Bayrâm Velî ve Yaşadığı Döneme Tesiri*, Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi, Ankara, 2004, sy. 12, s. 53-72.
8. Cevdet Kılıç, *Hacı Bayrâm Velî'de İnsanın Ontolojik Varlığı ve Olgunlaşması Süreci*, Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi, Ankara, 2006, sy. 16, s. 41-63.
9. Hamdi Kızıler, *Osmanlılarda İlk Yerel Manevî Oluşum Hacı Bayrâm Velî ve Bayrâmiyye Ekolünün Anadolu'ya Etkisi*, OTAM (Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Dergisi), 2012. sy. 32, s.67-80.
10. Zafer Erginli, Osmanlı Devleti'nin Kuruluşunda Türk Dervişlerinin Ayak İzleri, (ed. Hasan Celal Güzel vdğ.), *Yeni Türkiye Araştırma ve Yayın Merkezi*, Adana 2002, c. IX, s. 112.

11. Kezban Paksoy, Burselî'nin Bir Eseri Şerh-i Rumûzât-ı Hacı Bayrâm-ı Velî, *Turkish Studies*, 2009, s. 4.

12. Rifat Okudan, Hacı Bâyrâm Velî'nin Şiirinde Şehir Metaforu, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl: 2012/2, sy. 16, s. 265-278.

13. Ercan Alkan, "Hacı Bayrâm-ı Velî'nin İsteğiyle Yapılan Bir Tercüme: İnce Bedreddin ve Tercüme-i Lemaât'ı", *Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, 2013, c. XIV, sy. 31, s. 57-73.

14. Nimet N. Eldeniz, Hacı Bayram-ı Velî, *DİB Dergisi*, c. XIII, sy. 4, Temmuz-Ağustos, ty. s. 217

3.2.İngilizce

İngilizce 1 makale tespit ettik.

Ekrem Hakkı Ayverdi, *Abdurrahman el-Askeri's Mir'atü'l-Işk A New Source for the Melami Movement in the Ottoman Empire during the 15th and 16th Centuries*", *WZKM (Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes)*, 1993 sy. 84. s. 95-115.

4.Sempozyum Bildirileri

4.1.Ulusal

4.1.1.1990 Yılı Bildirileri

1. *Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, Ankara, 8-9 Mart 1990. Ankara Valiliği İl Kültür Müdürlüğü tarafından organize edilmiş Ankara'da Türk Hava Kurumu Basımevi'nde 1991 yılında neşredilmiştir. 14 bildiri sunulmuştur.

Yayınlanan bildiriler:

1. Tuncer Baykara, *Hacı Bayrâm Velî ve Şehir Hayatı.*, Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, s. 11-17.

2. Sadi Bayram, *Hacı Bayram Velî ve Tarihe Bağlılık*, s. 32-36.

3. Fuat Bayrâmoğlu, *Hacı Bayrâm-ı Velî Hakkında Yeni Bilgiler Bulunan İki El Yazması Eser*, s. 37-54.

4. Ahmed Bolak, Aydın, Hacı Bayram Velî Hazretleriyle Alakalı Konuşma Notu, s.57-58.

5. İbrahim Çubukçu, Ağâh, “Hacı Bayram-ı Velinin İslam Felsefesindeki Yeri” s. 67-71.
6. Umay Günay, *Hacı Bayrâm Velî'nin Hayatı ve Eserleri*, s. 72-75.
7. Abdurrahman Güzel, *Hacı Bayrâm Velî'nin Üç İlahisinin Tasavvufi Açısından Açıklanması*, s. 76-86.
8. Hayrettin İvgin, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Somuncu Baba ile Münasebetleri*, s. 87-90.
9. Beyhan Karamağaralı, *Hacı Bayrâm Zâviyesi, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, s. 91-101.
10. Hasibe Mazıoğlu, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Şiirleri ve Mektupları, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, s. 102-113.
11. Kâmil Şahin, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Müderrisliği ve Melike Hatun Medresesi, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, s. 121-125.
12. Nail Tan, *15. Yüzyıldan Günümüze Ankara'nın Sosyal ve Kültürel Hayatında Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Yeri, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, s. 126-129.
13. Gönül Tankut, *Hacı Bayrâm Kompleksi ve Yakın Çevresinin Korunması, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, s. 130-132.
14. Bahaeddin Yediyıldız, *Hacı Bayrâm Velî'nin Döneminden Günümüze Kadar Gelen Vakıf Kültür Eserleri I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, s. 133-143.

4.2.2. 1999 Yılı Bildirileri

Hacı Bayrâm Velî Sempozyumu Bildirileri, 16 Kasım 1999 Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (HAGEM) Kültür Bakanlığı Yay., Ankara, 2000.⁵²

Sempozyumda 11 bildiri sunulmuştur. Bildiri konuları:

1. *Hacı Bayrâm Velî ve Sufîlik Felsefesi*.
2. *Hacı Bayrâm Velî ve Şehir Hayatı*.
3. Ülkemizde Yayımlanan Sözlük Ansiklopedi Ansiklopedik Sözlük ve Şiir Antolojilerinde Hacı Bayrâm Velî İle İlgili Biyografik Yazılar.
4. Müjgân Cumbur, “*Hacı Bayram'ın Kazandırdığı Manevi Birlik*”, *Hacı Bayram Velî Sempozyum Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Yay. Ankara, 2000, s.

52 99 sayfalık tebliğler kitabıdır.

37- 38.

5. *Hacı Bayrâm Velî'nin Etkin kişiliği ve Ruhânî Koruyuculuğu.*
6. *Hacı Bayrâm Velî ve Memluk Sultanları Arasında Gelişen Halk İnançları.*
7. *Hacı Bayrâm Velî ve Bayrâmî Türbeleri Etrafında Oluşan Halk İnançları.*
8. *Bayrâmiliğin Günümüz İnsanı İçin Önemi ve Anadolu İnsanına Etkileri.*
9. Ali Sümer, *Hacı Bayrâm Velî'nin Hayatı.*
10. *Geniş Halk Yığınlarını Etkileyen Anadolu'yu Aydınlatan Seçkin Kişilerden Hacı Bayrâm Velî Mevlânâ Yunus Emre.*
11. *Hacı Bayrâm Velî Döneminde Anadolu'nun Sosyo-Kültürel Ortamı.*⁵³

Uluslararası

3.3.2012 Yılı Bildirileri

Türk Kadınları Kültür Derneği (TÜRKKAD), Hacı Bayram-ı Veli'nin manevi şahsiyetinin günümüz bilgi ve bakışıyla daha iyi anlaşılması amacıyla 14-16 Aralık 2012 tarihinde Ankara'da uluslararası bir Sempozyum düzenledi. Ankara Büyükşehir Belediyesi ile ortaklaşa düzenlenen bu Sempozyum, Hacı Bayram-ı Veli'nin uluslararası camiada da tanınmasını sağlayacağı için büyük önem arz etmektedir.

Sempozyum açılışı 14 Aralık 2012 tarihinde Ankara Resim Heykel Müzesi'nde, oturumlar 15-16 Aralık 2012 tarihlerinde Hacettepe Üniversitesi Sıhhiye Kampüsü'nde yapılmıştır. 28 bildiri sunulmuştur.

1. Mustafa Kara, *Osmanlı Anadolu'sundaki Tasavvufî Hareketlilik ve Hacı Bayrâm-ı Veli.*
2. Dilek Güldütuna, *Bilmek, Bulmak, Olmak: Tevhidde Bayrâm'a Ermek.*
3. James Morris, *Velî Ne Demektir? Velâyet Bağım Keşfetme.*
4. Mustafa Tatçı, *Gönül Çocuğunu Aşk Fırınında Pişiren Bir Halvetî Somuncu Baba.*
5. Haşim Şahin, *Hacı Bayrâm-ı Veli'nin Halifesi Emir Sikkînî ve Bayramî Melâmiliğinin Oluşum Süreci.*
6. Kazım Hacımeçliç, *Bosna'da Bayrâmî İzler: Hamza Bali ve Hamzavîliğe Dair Bazı Notlar.*

53 <http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12975/haci-Bayrâm-Velî-sempozyumu-bildirileri.html>
Erişim Tarihi: 18 04 2017.

7. Ayşe Yücel, *Akşemseddin'in Eserlerinde Sosyal Ahlâk ve Eleştiri*.
8. Abdürrezzak Tek, *Bayrâmî Melâmîliği'nin Temel Özellikleri*.
9. Nedim Tan, *Akşemseddin'in Devraldığı Tasavvufî Miras Risâletü'n-Nûriyye Üzerine Bir Okuma*.
10. Baha Tanman, *Hacı Bayrâm-ı Velî Türbesinin Mimârî Özellikleri*.
11. Hakan Alvan, *Hacı Bayrâm-ı Velî ve Mûsikî*.
12. Mustafa Aydoğan, *Şiir ve Bilgelik: Hacı Bayrâm-ı Velî Örneği*.
13. Ahmet Yaşar Ocak, *Bayrâmîlik ve Osmanlı Tasavvuf Tarihindeki Yeri*.
14. Ömür Ceylan, *İki Zaman Arasında Klâsik Şerhlerinden Hareketle Hacı Bayrâm-ı Velî'yi Yeniden Okuma Denemesi*.
15. Serap Kılıç, *Yazıyı Sineye Nakşeden Bir Velî Hacı Bayram Velî*.
16. Semih Ceyhan, *Bayrâmîyye Meşâyihinden Bahâeddinzâde Muhyiddin Mehmed Efendi ve Vahdet-i Vücûd Risâlesi*.
17. İsa Yüceer, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Mânevî Kimliği*.
18. Mohammed Rustom, *Aşkın Suyu ve Ateşi*.
19. Mustafa Aşkar, *Osmanlı'nın Kuruluş Döneminde Tasavvufî Hareketler Devlet-Sûfî İlişisine Bir Bakış*.
20. Buket Karatop, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Gelibolu'daki Müridleri Yazı-cızâde Mehmed ve Ahmed Bîcân*.
21. Shiraz Sheikh, *Hacı Bayram Velî ve Şeyh Hamid Aksarâyî Arasındaki İlişki*.
22. Salih Çift, *Sûfî-Devlet İlişkilerinde Bir Model Olarak Hacı Bayrâm-ı Velî*.
23. Mehmet Münir Atalar, *Şerh-i Rumûzât-ı Hacı Bayrâm-ı Velî*.
24. Ercan Alkan, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin İsteğiyle Yapılan Bir Tercüme İnce Bedreddîn ve Tercüme-i Lemaât*.
25. Eric Geoffroy, *Tasavvufun Günümüz Avrupasındaki İslâmiyetin İnşasına Katkısı*.
26. Bilal Kemikli, *Bayrâmîliğin İnşa Ettiği Edebî Muhit*.
27. Cemâlnur Sargut, *Hacı Bayrâm-ı Velî'de Tasarruf*.
28. Eric Geoffroy, *Tasavvufun Günümüz Avrupasındaki İslâmiyetin İnşasına Katkısı*.

3.32. 2016 Yılı Bildirileri

Başbakanlık TİKA (Türk İşbirliği ve Koordinasyon Başkanlığı) destekleriyle 25–26 Mayıs 2016 tarihleri arası yapılmış Uluslararası Sempozyum Kalem Eğitim Kültür ve Akademi Derneği tarafından düzenlenmiştir. Sempozyum bildirileri, Ahmet Câhit Haksever'in editörlüğünde hazırlanmış ve Ankara'da Anıl Matbaacılık tarafından Aralık 2016 yılında 2 cilt olarak yayınlanmıştır.

Sunulan bildiriler:

1. Seyfettin Erşahin, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Yaşadığı Dönem*, c. I, s. 13–42.
2. İsa Çelik, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Yaşadığı Dönemde Tasavvufî Hayata Genel Bir Bakış*, c. I, s. 43–84.
3. Ethem Cebecioğlu, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin (k.s.) İlmî Birikimi*, c. I, s. 85–97.
4. Hayri Kaplan, *Hacı Bayrâm'ın Tasavvufa İntisabı ve Tarihsel Hayatına Dair Farklı Bilgiler*, c. I, s. 99–114.
5. Ali Kılıcı, *Hacı Bayrâm-ı Velî Döneminden Ankara'da Ak Medrese ve Kara Medrese*, c. I, s. 115–144.
6. Ali Çavuşoğlu, *Künhü'l-Ahbâr'dan Hareketle Hacı Bayrâm'ın Kültür Çevresine İlişkin Bir Değerlendirme*, c. I, s. 145–170.
7. Mustafa Erdoğan, *Ankaralı Râzî ve Hacı Bayrâm-ı Velî Hilyesi*, c. I, s. 171–193.
8. Yakup Çiçek, *Tibyâmu Vesâil'l-Hakâik fî Beyân-i Selâsili't-Tarâik'a Göre Hacı Bayrâm-ı Velî ve Bayrâmiyye*, c. I, s. 195–265.
9. Kadir Özköse, *Hacı Bayrâm Velî'nin Tesir Halkası Ziyaret Fenomeni Bağlamında Hacı Bayrâm-ı Velî Türbesi ve Tesirleri*, c. I, s. 267–276.
10. İhsan Çapcıoğlu, *Ziyaret Fenomeni Bağlamında Hacı Bayrâm Velî Türbesi ve Tesirleri*, c. I, s. 277–296.
11. Osman Kabakçılı, İsmail Hakkı Bursevî Tefsirinde Hacı Bayrâm Velîye Gönderilen Referanslar ve Analizleri, c. I, s. 297–306.
12. M. Askeri Küçükaya, Evliya Çelebi'nin Seyahatnamesinde Hacı Bayrâm-ı Velî ve Tarikatı, c. I, s. 307–324.
13. Sevim Arslan, *Hacı Bayrâm Velî'nin Yetiştirdiği Halîfeler*, c. I, s. 325–346.
14. Ahmet Özkan, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Eşrefoğlu Rûmî'ye Tesiri*, c. I,

s. 347-358.

15. Ahmed Abdulvehhâb eş-Şerkavî, *Mısır'da Bayrâmiyye Tarîkatı*, c. I, s. 359-369.

16. Muhammed Ali Yıldız, *Hacı Bayrâm Velî ve En Meşhûr Halifesi Akşemseddin*, c. I, s. 371-412.

17. Naile Baltacı, *Bayrâmîliğin Kastamonu'ya Etkisi ve Bayrâmî Şeyhi Şemsizâde Ahmed Ziyâeddin Efendi (1867-1946)*, c. I, s. 413-428.

18. Mehmed Akif Köseoğlu, *İstanbul'da Bayrâmî Şeyhlerinin Postnişin Olduğu Tekkeler ve Günümüzdeki Durumları*, c. I, s. 429-470

19. Harun Alkan, *Bayrâmiyye Tarikatı Menakıbı, Hacı Bayrâm Velî ve Halifeleri Adlı Eser*, c. I, s. 471-482.

20. Ahmet Akbulut, *Bayrâmî-Melâmîliğin Balkanlarda Tesirleri*, c. I, s. 483-500.

21. Mehmet Emin Yılmaz, *Hüsâmeddin Ankaravî Câmii ve Türbesi*, c. I, s. 501-522.

22. Halim Gül, *Bayrâmilik-Melâmîlik İlişkisi*, c. I, s. 523-538.

23. Zekeriya Işık, *Osmanlı Klasik Çağında İdeolojik ve Ontolojik Bir Muhalefet: Bayrâmî Melâmîliği*, c. I, s. 539-564.

24. Zeliha Öteleş, *Bayrâmî-Melâmî Gelenekte "İnsân-ı Kâmil" Kavramı ve "Halîfe" Olgusu*, c. I, s. 565-576.

25. Hayati Bice, *Türk Tasavvuf Geleneğinde Melâmetin Divân-ı Hikmet'teki İzleri*, c. I, s. 577-594.

26. Vahit Göktaş, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Ankara'da Ahilerle İlişkileri*, c. I, s. 595-608.

27. Hamdi Kızıler, *Bayrâmiyye Tarikatı'nın Ortaya Çıkışı Bağlamında Bayrâmîlik Halvetilik İlişkisi*, c. I, s. 609-620.

28. Mehmet Yıldız, *Bayrâmîliğin Silsilesinde Yer Alan Bir Tekke: Safevî Erdebil Tekkesi Ve Mezhebî Kimlikleri*, c. I, s. 621-634.

29. Mahmud Esad Erkaya, *Bayrâmiyye ve Eşrefiyye'de Halvet*, c. I, s. 635-649.

30. İbrahim Işıtan, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Mânevî Şahsiyeti ve Psiko-Sosyal Etkisi*, c. II.

31. Ahmet Cahid Haksever, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Şiirlerinde Tasavvufî Mertebeler*, c. II, s. 15-30.

32. İsa Yüceer, *Hacı Bayram-ı Velî'nin Manevî Kimliği*, c. II, s. 31-68.

33. Dosay Kenjetay, *Hacı Bayrâm-ı Veli Düşüncesindeki Türklük Değerler*, c. II, s. 71-75.
34. M. Mustafa Çakmaklıoğlu, *Hacı Bayrâm-ı Veli'nin Halifesi Yusuf Hakikî Baba'ya Göre "Aşk-ı Hakikî"*, c. II, s. 76-99.
35. Fatma Asiye Şenat, *Hacı Bayrâm Veli'nin Eserlerinde Kur'ânî Referanslar*, c. II, s. 101-113.
36. Süleyman Solmaz, *Tasavvufta Ulaşılması Gereken Bir Mertebe el-Fakru Fahri ve Eski Edebiyatımıza Yansımaları*, c. II, s. 115-133.
37. Huraman Hummatova, *Hacı Bayram Vəlinin Şeirlərində Haqqa Doğru Seyri-Sülukunun İlahi-Estetik Harmoniyası*, c. II, s. 135-144.
38. Hasan Aktaş, *Modern Şairlerin Perspektifinden Hacı Bayrâm-ı Veli Felsefesi ve Doktrini*, c. II, s. 145-186.
39. Muammer Cengiz, *Bayrâmî Muhitlerde Vahdet-i Vücûd Düşüncesinin İşlendiği Bazı Eserler*, c. II, s. 187-200.
40. İbrahim Baz, *Hacı Bayram-ı Veli'nin Şâr Şehir Metaforundan Hareketle insan Şehrinin İnşa ve İmarına Dair Bazı Düşünceler*, c. II, s. 201-214.
41. Sema Özdemir, *Ârifin Hayreti Tevhîd-i Hakikî*, c. II, s. 215-221.
42. Alparslan Kartal, *"Hacı Bayram-ı Veli'ye Nisbet Edilen "Lemaât-i Kudsî" Adlı Eserdeki Hadislerin Tahriri ve Bazı Tasavvufî Yorumlar*, c. II, s. 223-246.
43. Emrah Dindi, *Şerh-u Rumûzât-ı Hacı Bayrâm-ı Veli'de Kur'ân'ın İşârî ve Bâtînî (Ezoterik) Yorumları*, c. II, s. 247-275
44. Mahmut DüNDAR, *Lisan-ı Kâl ve Lisân-ı Hâl ile Hacı Bayram-ı Veli'nin Toplum Terbiyesi*, c. II, s. 277-290.
45. Musa Kaval, *Hacı Bayram Veli's Personality Construction Theory in His Poems*, c. II, s. 291-305.
46. Rıza Bakış, *Hacı Bayrâm-ı Veli'de Dinî Tecrübe*, c. II, s. 307-324.
47. İsa Ceylan, *Hacı Bayram Veli'nin Şiirlerinde İnsanın Anlam Dünyası ve Manevî Yaşayış*, c. II, s. 325-333.
48. Nilüfer Öztürk Kocabıyık, *Hacı Bayram-ı Veli'nin Ahlâk Anlayışı*, c. II, s. 335-346.
49. Tunay Karakök, *Şerh-i Ebyât-ı Hacı Bayram Veli'de Âlim ve Arif Kavramları Üzerine*, c. II, s. 347-360.
50. Berk Yayman, *Hacı Bayram-ı Veli ve Hz. Mevlânâ'da Vahdet-i Vücûd*,

c. II, s. 361-375.

51. Kenan Erdoğan, *Yakarış ve Öğüt Şiirlerinden Hareketle Eşrefoğlu Rumi'nin Eğitimde Başarı ve İrade Terbiyesine Yönelik Tavsiyeleri*, c. II, s. 377-397.

52. Münir Atalar, *Hacıbayrâm-ı Velî'nin Altı Beyitlik Ankara Şiirine Metin Şerhi Örneği (Bursalı İsmail Hakki Celvetî)*, c. II, s. 399-409.

53. Mustafa Erdoğan-Hacer Sağlam, *Çalabım Bir Şar Yaratmış" Ya da Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Bir Şiirine Yazılan Şerhler Üzerine*, c. II, s. 411-433.

54. Saadet Karaköse, *Hile-i Şer'iyye Siyasetinin Tasavvuf Kültüründeki Eğitici Rolü ve Edebiyatımızdaki Akisleri*, c. II, s. 435-456.

55. Öncel Demirdaş, *Şeyh Mecdüddîn Bayramî Menâkıbı ve Sâliklerin Âdâbı*, c. II, s. 457-470.

56. Veysel Akkaya, *Abdullah Celvetî'nin "Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm-ı Velî" Adlı Eseri*, c. II, s. 471-478.

57. Cemal Işık, *Hacı Bayram-ı Velî Tarikatnâmesi'nin Dil ve Belâgat Açısından Değerlendirilmesi*, c. II, s. 479-492.

58. Anadolu topraklarında , *Hacı Bayrâm-ı Velî'de Dil ve Edebiyat*, c. II, s. 493-503.

59. Metin Akdeniz, *Tasavvuf Geleneği ve Klasik Türk Şiirinde Zincir Metaforu*, c. II, s. 505-525.

60. Bayram Dalkılıç, *Hacı Bayram Velî'nin 'Şar' Kavramının Yorumlanması Üzerine Düşünceler ve Çözümlemeler*, c. II, s. 527-544.

61. Cevdet Kılıç, *Fârâbî ve Hacı Bayram Velî'de Şehir Metaforu*, c. II, s. 545-574.

62. Sıtkı Nazik, *"Çalab'ım Bir Şâr Yaratmış" Mısralarıyla Başlayan Şiirden Hareketle Hacı Bayram-ı Velî'de Şehir Tasavvuru*, c. II, s. 575-592.

63. Arif Demir, *Bayrâmîlik Tarikatının Mûsikî Anlayışı ve Diğer Tarikatlara Etkisi*, c. II, s. 593-608.

64. Fatih Koca, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Güftelerine Yapılan Bestelerin Değerlendirilmesi*, c. II, s. 609-642.

65. Muhammet Sevinç, *Hacı Bayrâm-ı Velî Dönemi Anadolu ve Çevresinde Mûsikî Faaliyetleri*, c. II, s. 643-656.

4. Seminer

Hamdi Kızıler, *Ankara'nın Manevî Önderi Hacı Bayrâm-ı Velî ve Hikmet Anlayışı*, İnsan ve Hikmet Vakfı, Ankara, 2017.

SONUÇ

Hacı Bayrâm Velî Ankara'da doğmuş, Fatih Sultan Mehmet'in hocası Akşemseddin'e hocalık yapmış, helalinden kazanmak için Ankara Solfasol köyünde toprağı işleyip sade bir hayat sürmesinin yanında etrafındaki insanları aydınlatmakla kalmayan fikir, düşünce ve öğretileriyle gelecek nesillerin imarında da önder olan Ankara'nın manevi mimarlarından.

Hacı Bayrâm Velî'nin hayatı, eserleri üzerine kitap ve makaleler yazılmış, 2 Doktora, 2 Yüksek Lisans Tezi hazırlanmış, Ankara'da 2 ulusal 2 uluslararası Sempozyum yapılmış, neşredilen 43 kitap, 15 makale ve yüzlerce sunulmuş olan bildirilerde hayatı, eserleri, tarikatı ve halifeleri, *Tasavvuf Felsefesi* hem yaşadığı topluma madden ve manen etkisi hem de gelecek nesillere manen etkisi ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Tebliğimizde tespit ettiğimiz kitap, makale ve Sempozyum bildirilerinde en çok üzerinde durulan konuların hayatı, ilmî muhiti, tarikatı ve diğer tarikatlara olan etkileri yanında Bayrâmiyye Tarikatı'nın temel felsefesinin, insân-ı kâmil ve temiz bir toplum oluşturma hareketi olduğunda şüphemiz yoktur.

İdeali, İnsân-ı Kâmil yetiştirme olan Hacı Bayrâm Velî gibi muhterem zâtların kendi dönemlerdeki hizmetleriyle kalmadıklarını gelecek nesillere örnek teşkil eden ideal bir öğretiyi ortaya koymasının kayda değer bir husus olduğunda şüphemiz yoktur.

Yüce Rabbimizin Ahsen-i Takvîm olarak tavsif buyurduğu idealde birebir örtüşmesi açısından çok mühim görüyor bu tebliğimizde yer verdiğimiz makale, kitap, Sempozyum bildirileri de bu mefkûreyi tahakkuk için gösterilen çabanın bir ürünüdür diyoruz.

Kaynakça

- I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, Ankara, 8-9 Mart 1990. Ankara Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, THK Basımevi, Ankara, 1991.
- I. Uluslararası Hacı Bayram-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, I-II, (ed. Ahmet Câhit Haksever) Anıl Matbaacılık, Ankara, Aralık, 2016.
- ABDULHAYY CELVETÎ, Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm-ı Velî, Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları Böl. nr. 0997.
- ABDULHAYY CELVETÎ, Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm-ı Velî, İstanbul Üniversitesi Küt. Ty. nr. 9771.
- ABDURRAHMAN ASKERÎ, “Mir’âtü’l-İşk”, XV-XVI. Asır Bayrâmî Melâmîliği’nin Kaynaklarından Abdurrahman el-Askerî’nin Mir’âtü’l-İşk’i, (haz. İsmail E. Erünsal), TTK Yay., Ankara, 2003.
- AHMED ABDULVEHHÂB EŞ-ŞERGAVÎ, Mısır’da Bayrâmîyye Tarikatı, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. I, s. 359-370.
- AK, Suat, Şerh-i Rümuzât-ı Hacı Bayram Velî, Çalab’ım Bir Şar Yaratmış,-Hacı Bayrâm Velî Hazretleri’ne Ait Manası Gizli Sözlerin Şerhi-, İsmail Hakkı Bursaevî, Rasyo Yay., İstanbul, 2009.
- AKBULUT, Ahmet, Bayrâmî-Melâmîliğin Balkanlarda Tesirleri, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 483-500.
- AKDENİZ, Metin, Tasavvuf Geleneği ve Klasik Türk Şiirinde Zincir Metaforu, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 505-525.
- AKKAYA, Veysel, Abdülhayy Celvetî’nin “Şerh-i Gazel-i Hacı Bayrâm-ı Velî” Adlı Eseri, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 471-478.
- AKKAYA, Veysel, Hacı Bayrâm Velî, Aden Çocuk Yay., İstanbul, 2016.
- AKTAŞ, Hasan, Modern Şairlerin Perspektifinden Hacı Bayram-ı Velî Felsefesi ve Doktrini, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 145-186.

- ALKAN, Ercan, “Hacı Bayrâm-ı Velî'nin İsteğiyle Yapılan Bir Tercüme: İnce Bedreddin ve Tercüme-i Lemaât'ı”, *Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, 2013, c. XIV, sy. 31, s. 57-73.
- ALKAN, Harun, *Bayrâmiyye Tarikatı Menâkıbı, Hacı Bayrâm Velî ve Halifeleri Adlı Eser*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 471-482.
- ALTINOK, Baki Yaşa, *Hacı Bayram Velî Bayramilik, Melâmiler ve Melâmîlik*, Oba Yayınları, Ankara, 1995.
- ALTINOK, Baki Yaşa, *Hacı Bayrâm Velî Bayrâmîlik-Melâmîlik*, 3.Baskı, Ahi Yay., İstanbul, 2012.
- ARIBURUN, Perihan, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Mektubu*, Hacı Bayrâm-ı Velî Uluslararası Mevlana Kongresi, Aralık 1982, Konya, 1984. s. 170-173.
- ARSLAN, Sevim, *Hacı Bayrâm Velî'nin Yetiştirdiği Halifeler*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 325-346.
- ATALAR, Münir, *Şerh-i Rumûzât-ı Hacı Bayrâm-ı Velî*, *Hacı Bayrâm-ı Velî Uluslararası Sempozyum Bildirileri*, Ankara, 2012, s. 212.
- ATALAR, Münir, *Hacıbayrâm-ı Velî'nin Altı Beyitlik Ankara Şiirine Metin Şerhi Örneği (Bursalı İsmail Hakki Celvetî)*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 399-409.
- AYNÎ, Mehmet Ali, *Hacı Bayrâm Velî*, Evkâf-ı İslâmiyye Matbaası, İstanbul, 1343/1925.
- AYNÎ, Mehmed Ali, *Hacı Bayrâm Velî*, (Sad. Hüseyin Rahmi Yananlı), Akabe Yay., İstanbul, 1986.
- AYNÎ, Mehmet Ali, *Hacı Bayrâm Velî*, (Haz. H. Rahmi Yananlı) Büyüyen Ay Yay., İstanbul, 2016.
- AYVERDİ, Ekrem Hakkı, *Abdurrahman el-Askerî's Mir'atü'l-İşk A New Source for the Melami Movement in the Ottoman Empire during the 15th and 16th Centuries*, WZKM (Wiener Zeitschrift für die Kunde des Morgenlandes), sy. 84 1993. s. 95-115.
- AZAMAT, Nihat, “Hacı Bayrâm Velî”, *DİA*. mad. TDV Yay., İstanbul, c. XIV, s. 442-447.

- AZAMAT, Nihat, “Lâlizâde Abdülbâkî”, DİA, TDV Yay., İstanbul, c. XVII, s. 90-92.
- BAKIŞ, Rıza *Hacı Bayrâm-ı Velî’de Dinî Tecrübe, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 307-324.
- BALTACI, Naile, *Bayrâmîliğin Kastamonu’ya Etkisi ve Bayrâmî Şeyhi Şemsizâde Ahmed Ziyâeddin Efendi (ö.1867-1946), Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 413-428.
- BAYKARA, Tuncer *Hacı Bayrâm Velî ve Şehir Hayatı, Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 11-17.
- BAYRAM, Sadi, *Hacı Bayram Velî ve Tarihe Bağlılık, Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, THK Basımevi, Ankara, 1991, s. 32-36.
- BAYRÂMOĞLU, Fuat, *Hacı Bayrâm-ı Velî Yaşamı Soyü Vakfı, I-II*, Ankara, 1983.
- BAYRÂMOĞLU, Fuat, *Hacı Bayrâm-ı Velî Hakkında Yeni Bilgiler Bulunan İki El Yazması Eser, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 37-54.
- BAZ, İbrahim, *Hacı Bayram-ı Velî’nin Şâr/Şehir Metaforundan Hareketle İnsan Şehrinin İnşa ve İmarına Dair Bazı Düşünceler, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 201-214.
- BENEKAY, Yahya, *Hacı Bayram Velî*, Kitapçılık Limited Ortaklığı Yayınları, İstanbul, 1996.
- BİCE, Hayati, *Türk Tasavvuf Geleneğinde Melâmetin Dîvân-ı Hikmet’teki İzleri, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 577-594.
- BOLAT, Ali, *Bir Tasavvuf Okulu Olarak Melâmetilik*, İnsan Yay., İstanbul, 2003.
- BURSALI Mehmet Tahir, *Hacı Bayrâm Velî*, (Haz. Metin Çelik), Özgü Yayınevi, İstanbul, 1329/2012.
- BURSEVÎ, İsmail Hakkı, *Şerh-i Rumûzât-ı Hacı Bayrâm Velî*, (Haz. Suat Ak), Büyüyen Ay Yay., İstanbul, 2013.
- BURSEVÎ, İsmail Hakkı, *Şerh-i Ebyât-ı Hacı Bayrâm-ı Velî*, Süleymaniye Kütüphanesi, Esad Efendi, nr. 1521/1.
- CEBECİOĞLU, Ethem, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Felsefesi*, AÜ SBE, Ankara, 1989.

- CEBECİOĞLU, Ethem, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Anlayışı*, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1991.
- CEBECİOĞLU, Ethem, *Hacı Bayrâm Velî*, TDV Yay., Ankara, 2006.
- CEBECİOĞLU, Ethem, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Felsefesi*, Altındağ Belediyesi Kültür Yay., Ankara, 2002.
- CEBECİOĞLU, Ethem, *Hacı Bayrâm Velî ve Tasavvuf Felsefesi*, Muradiye Kültür Vakfı Yay., Ankara, 1994.
- CEBECİOĞLU, Ethem, *Hacı Bayrâm Velî and His Contributions to Ottoman State at Interregnum Period*, *Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi*, Ankara, 2000. c. I, sy. 3. s. 33-42.
- CEBECİOĞLU, Ethem, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin (k.s.) İlmî Birikimi*, *I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 85-98.
- CEYLAN, İsa, *Hacı Bayram Velî'nin Şiirlerinde İnsanın Anlam Dünyası ve Manevi Yaşayış*, *I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 325-333.
- CEYLAN, Ömür, *İki Zaman Arasında Klasik Şerhlerinden Hareketle Hacı Bayram-ı Velî'yi Yeniden Okuma Denemesi*, Ankara, 2012.
- CUMBUR, Müjgân, *Hacı Bayram'ın Kazandırdığı Manevi Birlik*, *I. Hacı Bayram Velî Sempozyumu Bildirileri*, Kültür Bakanlığı Yay. Ankara, 2000, s. 37- 38.
- ÇAKMAKLIOĞLU, M. Mustafa, *Hacı Bayram-ı Velî'nin Halifesi Yusuf Hakikî Baba'ya Göre "Aşk-ı Hakikî"*, *I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016, c. II, s. 76-99.
- ÇAPCIOĞLU, İhsan, *Ziyaret Fenomeni Bağlamında Hacı Bayrâm Velî Türbesi ve Tesirleri*, *I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 277-296.
- ÇAVUŞOĞLU, Ali, *Kühü'l-Ahbar'dan Hareketle Hacı Bayrâm'ın Kültür Çevresine İlişkin Bir Değerlendirme*, *I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 145-170.
- CENGİZ, Muammer, *Bayrâmî Muhitlerde Vahdet-i Vücûd Düşüncesinin İşlendiği Bazı Eserler*, *I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 187-200.

- ÇELİK, İsa *Hacı Bayrâm-ı Veli'nin Yaşadığı Dönemde Tasavvufî Hayata Genel Bir Bakış*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016 s. 43-84.
- CEVİZ, Nureddin, Hacı Bayram-ı Veli Hazretlerinin “Çalabım Bir Şar Yaratmış” Adlı İlahî Taksimi'ne Şeyhülislâm Feyzullah Efendi'nin Yapmış Olduğu Bir Şerh, (31 Ekim 2 Kasım, 2014, Erzurum), *Erzurumlu Şeyhulislam Seyyid Feyzullah Efendi Sempozyumu Tebliğleri* (Ed. Ömer Kara), Erzurum, 2015.
- ÇİÇEK, Yakup, *Tibyânü Vesâil'l-Hakâik fî Beyân-i Selâsili't-Tarâik'a Göre Hacı Bayrâm-ı Veli ve Bayrâmiyye*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. s. 195-266.
- ÇUBUKÇU, İbrahim Agâh, “Hacı Bayram-ı Veli'nin İslam Felsefesindeki Yeri”, *I. Hacı Bayram-ı Veli Sempozyumu Bildirileri*, s. 67-71, Ankara Valiliği İl Kültür Müdürlüğü, THK Basımevi, Ankara, 1991.
- DALKILIÇ, Bayram, *Hacı Bayram Veli'nin “Şar” Kavramının Yorumlanması Üzerine Düşünceler ve Çözümlenmeler*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. II, s. 527-544.
- DEMİR, Arif, *Bayrâmîlik Tarikatının Mûsikî Anlayışı ve Diğer Tarikatlara Etkisi*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. II, s. 593-608.
- DEMİRDAŞ, Öncel, *Şeyh Mecdüddîn Bayramî Menâkıbı ve Sâliklerin Âdâbı*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 457-470.
- DİNDİ, Emrah, *Şerh-u Rumûzât-ı Hacı Bayrâm-ı Veli'de Kur'ânın İşâri ve Bâtınî (Ezoterik) Yorumları*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II. s. 247-275.
- DÜNDAR, Mahmut, *Lisan-ı Kâl ve Lisân-ı Hâl ile Hacı Bayram-ı Veli'nin Toplum Terbiyesi*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 277-290.
- EKİNCİ, Yusuf, *Hacı Bayrâm Veli*, Akçağ Yay., Ankara, 2013.
- ELDENİZ, Nimet N. ,Hacı Bayram-ı Veli, DİB Dergisi, c. XIII, sy. 4, Temmuz-Ağustos, Ankara, ty. s. 217
- ER, Şaban, *Melâmîlik ve Osmanlı Devri Melâmîleri*, Kutup Yıldızı Yay., İstanbul, 2015.

- ERDOĞAN, Kenan, *Yakarış ve Öğüt Şiirlerinden Hareketle Eşrefoğlu Rumi'nin Eğitimde Başarı ve İrade Terbiyesine Yönelik Tavsiyeleri*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 377-397.
- ERDOĞAN, Mustafa, *Ankaralı Râzî ve Hacı Bayrâm-ı Velî Hilyesi*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 171-194.
- ERDOĞAN, Mustafa, Sağlam, Hacer Çalabım Bir Şar Yaratmış” ya da Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Bir Şiirine Yazılan Şerhler Üzerine, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 4 411-433.
- ERGİNLİ, Zafer Osmanlı Devleti'nin Kuruluşunda Türk Dervişlerinin Ayak İzleri, (ed. Hasan Celal Güzel vd.), *Yeni Türkiye Araştırma ve Yayın Merkezi*, Adana, 2002, c. IX, s. 112.
- ERKAYA, Mahmud Esad, *Bayrâmiyye ve Eşrefiyye'de Halvet*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 635-650.
- ERŞAHİN, Seyfettin *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Yaşadığı Dönem*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 13-43.
- ERTAN, Velî, *Hacı Bayrâm Velî*, İslam, İstanbul, 1960. c. 3, sy. 32, s. 240.
- GÖKTAŞ, Vahit, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Ankara'da Ahilerle İlişkileri*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 595-608.
- GÖLPINARLI, Abdülbaki, *Hacı Bayrâm Velî*, Türk Dili, (Halk Edebiyatı Özel Sayısı) Ankara, 1968. s.384-389. c. XIX, sy. 207.
- GÖLPINARLI, Abdülbaki, *Melâmilik ve Melâmîler*, İstanbul, 1931.
- GÖLPINARLI, Abdülbaki *Melâmîlik ve Melâmîler*, Gri Yay., İstanbul 1992.
- GÜL, Halim, *Bayrâmilik-Melâmîlik İlişkisi*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 523-538.
- GÜNAY, Umay, *Hacı Bayrâm Velî'nin Hayatı ve Eserleri*, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 72-75.

- GÜZEL, Abdurrahman, *Hacı Bayrâm Velî'nin Üç İlahisinin Tasavvufî Açısından Açıklanması*, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 76-86.
- HACI BAYRÂM VELÎ, *Lemaât-i Kudsi* (Yazma)
- HACI BAYRÂM VELÎ, *Tarîkatnâme*, Süleymaniye Yazma Eserler Kütüphanesi, Yazma Bağışlar, 3035.
- HACI BAYRÂM VELÎ, *Lemaât-i Kudsi*, Almıla Yay., Konya, 2014.
- HAMARAT, Zehra, *Bayrâmiye Tarikatı Menakıbı: Hacı Bayrâm Velî ve Halifeleri el-Hâcî Bayrâm Sultân, Akşemseddîn Şeyh İbrâhîm Şeyh Kâsım Efendi Şeyh İsa Efendi Şeyh Hüsâm Efendi Şeyh Bahrî Efendi Şeyh Ali Efendi, Fâtıma-i Menemniyye Dergâh Yay., İstanbul, 2015.*
- HACI BAYRÂM VELÎ SEMPOZYUMU BİLDİRİLERİ, 16 Kasım 1999 Halk Kültürlerini Araştırma ve Geliştirme Genel Müdürlüğü (HAGEM) Kültür Bak.Yay., Ankara, 2000.
- HAKSEVER, Ahmet Cahid *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Şiirlerinde Tasavvufî Mertebeler*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 651.
- HAMARAT, Zehra, *Bayrâmi-Şemsî Tarikatı Menakıbnamelerinin Toplum Hayatına Etkileri Bağlamında Değerler Bakımından İncelenmesi*, İÜ SBE, Doktora Tezi, İstanbul, 2015.
- HANÇER, Safiye Selma, *Hacı Bayrâm-ı Velî Avucumdaki Hasat*, TDV Yay., Ankara, 2013.
- HUMMATOVA, Huraman, *Hacı Bayram Vâlinin Şeirlərində Haqqa Doğru Seyri-Sülûkunun İlahî-Estetik Harmoniyası*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 135-144.
- IŞIK, Cemal, *Hacı Bayrâm-ı Velî Tarîkatnâmesi'nin Dil ve Belâgat Açısından Değerlendirilmesi*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 479-492.
- IŞIK, Zekeriya *Osmanlı Klasik Çağında İdeolojik ve Ontolojik Bir Muhalefet Bayrâmî Melâmiliği*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 539-564.
- IŞITAN, İbrahim, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Mânevî Şahsiyeti ve Psiko-Sosyal Etkisi*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II.

- İLYAS İBN İSÂ AKHİSARÎ, Şeyh Meccüddin Bayramî Menâkıbı ve Sâliklerin Âdabı Nutk-ı Şerifler, (Haz: Mustafa Tatcı) , H Yay., İstanbul 2016.
- İSMAİL HAKKI CELVETÎ, Şerh-i Rumûzât-ı Hacı Bayrâm-ı Velî, (transkribe ve ilaveler: Münir Atalar), Ankara, 1991.
- İVGİN, Hayrettin, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Somuncu Baba ile Münasebetleri*, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 87-90.
- KABAĞÇILI, Osman, İsmail Hakkı Bursevî Tefsirinde Hacı Bayrâm Velîye Gönderilen Referanslar ve Analizleri, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 297-306.
- KALYON, Abu Zer, *Anadolu'yu Aydınlatan Işık Hacı Bayrâm-ı Velî*, Akçağ Yay., Ankara, 2006.
- KAPLAN, Hayri *Hacı Bayrâm'ın Tasavvufa İntisabı ve Tarihsel Hayatına Dair Farklı Bilgiler*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 99-114.
- KARADENİZ, Zeria, *Hasatlar ve Sanatlar Velisi Hacı Bayrâm Velî*, Okat Yay. İstanbul, 1964.
- KARAKÖK, Tunay, Şerh-i Ebyât-ı Hacı Bayram Velî'de Âlim ve Arif Kavramları Üzerine, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 347-360.
- KARAKÖSE, Saadet, *Hile-i Şer'iyye Siyasetinin Tasavvuf Kültüründeki Eğitici Rolü ve Edebiyatımızdaki Akisleri*, c. II, s. 435-456.
- KARAMAĞARALI, Beyhan, *Hacı Bayrâm Zâviyesi*, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 91-101.
- KARTAL, Alparslan, "Hacı Bayram-ı Velî'ye Nisbet Edilen "Lemaât-i Kudsi" Adlı Eserdeki Hadislerin Tahrîci ve Bazı Tasavvufî Yorumlar, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 223-246.
- KAVVAL, Musa *Hacı Bayram Velî's Personality Construction Theory in His Poems*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. II, s. 291-305.
- KENJETAY, Dosay, *Hacı Bayrâm-i Velî Düşüncesindeki Türklük Değerler*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016, c. II, s. 71-75.

- KILCI, Ali, *Hacı Bayrâm-ı Velî Döneminden Ankara'da Ak Medrese ve Kara Medrese, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Ankara, Anıl Matbaacılık, 2016. c. I, s. 115-144.
- KILIÇ, Cevdet, *Hacı Bayrâm Velî'de İnsanın Ontolojik Varlığı ve Olgunlaşması Süreci*, Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi, Ankara 2006, sy. 16, s. 41-63.
- KILIÇ, Cevdet, *Fârâbî ve Hacı Bayram Velî'de Şehir Metaforu, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 545-574.
- KIZILER, Hamdi, *Osmanlılarda İlk Yerel Manevî Oluşum Hacı Bayrâm Velî ve Bayrâmiyye Ekolünün Anadolu'ya Etkisi*, OTAM (Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Dergisi), 2012. sy.32, s. 67-80.
- KIZILER, Hamdi, *Ankara'nın Manevî Önderi Hacı Bayrâm-ı Velî ve Hikmet Anlayışı*, İnsan ve Hikmet Vakfı Seminer, Ankara, 2017.
- KIZILER, Hamdi *Bayrâmiyye Tarikatı'nın Ortaya Çıkışı Bağlamında Bayrâmîlik Halvetîlik İlişkisi, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 609-620.
- KOCA, Fatih, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Güftelerine Yapılan Bestelerin Değerlendirilmesi, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 609-642.
- KOCABIYIK, Nilüfer Öztürk, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Ahlâk Anlayışı, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 335-346.
- KÖSEOĞLU, Mehmed Akif, *İstanbul'da Bayrâmî Şeyhlerinin Postnişîn Olduğu Tekkeler ve Günümüzdeki Durumları, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 429-470.
- KÜÇÜKKAYA, M. Askeri, *Evliyâ Çelebi'nin Seyahatnamesi'nde Hacı Bayrâm-ı Velî ve Tarikatı, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Ankara, 2016. c. I, s. 298-307.
- LÂLİZÂDE ES-SEYYİD ABDULBÂKÎ EFENDİ, *Menâkıb-ı Bayrâmiyye*, İBB Atatürk Kitaplığı, Osman Ergin Yazmaları, nr: OE Yz, 0603/05 136b-177b vr.
- LÂLİZÂDE ES-SEYYİD ABDULBÂKÎ EFENDİ, *Tarîkâtı Aliyye-i Bayrâmiyye'den Tâife-i Melâmiyye'nin An'ane-i İrâdetleri ve Keyfiyet-i Sohbetleri ve Aşk-ı Muhabbetullah'a Cümleden Ziyâde Rağbetleri Beyânındadır* İstanbul, 1156/1743.

- MAZIOĞLU, Hasibe, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Şiirleri ve Mektupları*, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 102-113.
- MÜSTAKİMZÂDE, *Risâle-i Melâm Melâmiyye-i Şüttariyye*, İstanbul Üniversitesi Kütüphanesi İbnü'l-Emin, nr. 3 755.
- Nazik, Sıtkı "Çalab'ım Bir Şâr Yaratmış" Mısralarıyla Başlayan Şiirden Hareketle Hacı Bayram-ı Velî'de Şehir Tasavvuru, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 575-592.
- OCAK, Ahmet Yaşar, Bayrâmîlik ve Osmanlı Tasavvuf Tarihindeki Yeri, I. Hacı Bayrâm-ı Velî Uluslararası Sempozyumu, Ankara, 2016, s. 13-20.
- OKUDAN, Rifat, Hacı Bayram Veli'nin Şiirinde Şehir Metaforu, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, Yıl: 2012/2, sy.16, s. 265-278.
- OKUTAN, Mahmut, *Bayrâmım İmdi (Hacı Bayrâm-ı Velî)*, Kubbealtı Akademi Mecmuası, İstanbul, 1983. c. XII. sy. 1. s. 47-50.
- ÖZDEMİR, Ahmet, *Hacı Bayrâm Velî ve Eşrefoğlu Rûmî*, Toker Yay., İstanbul, 2002.
- ÖZDEMİR, Sema Ârifin Hayreti Tevhîd-i Hakikî, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 215-221.
- ÖZKAN, Ahmet *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Eşrefoğlu Rûmî'ye Tesiri*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. I, s. 347-358.
- ÖZKÖSE, Kadir, *Hacı Bayrâm Velî ve Yaşadığı Döneme Tesiri*, Tasavvuf İlmî ve Akademik Araştırma Dergisi, sy.12, Ankara, 2004, s. 53-72.
- ÖZKÖSE, Kadir *Hacı Bayrâm Velî'nin Tesir Halkası Ziyaret Fenomeni Bağlamında Hacı Bayrâm-ı Velî Türbesi ve Tesirleri*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 267-276.
- ÖZONAR, Adnan, *Hacı Bayrâm-ı Velî Hazretleri*, Türk-Koop Ekin, Ankara, 1998. c. II. sy.3. s. 78-79.
- ÖTELEŞ, Zeliha, *Bayrâmî-Melâmî Gelenekte "İnsân-ı Kâmil" Kavramı ve "Halife" Olgusu*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. I, s. 565-576.
- PAMUK, Abdullah, *Hacı Bayrâm-ı Velî Hazretleri*, Pamuk Yay., İstanbul, 2001.

- POLATOĞLU, Arzu, İsmail Hakkı Bursevî'nin "Şerh-i Ebyât-ı Hacı Bayram-ı Velî" Adlı Eseri (Metin ve İnceleme), Dokuz Eylül Üniversitesi, SBE, İzmir, 2008.
- SEVİNÇ, Muhammet, *Hacı Bayrâm-ı Velî Dönemi Anadolu ve Çevresinde Müsiki Faaliyetleri, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016. c. II, s. 643-656.
- SEZGİT, Bayram, *Hacı Bayrâm-ı Velî*, Nur Yay., Ankara, trz.
- SOLMAZ, Süleyman, *Tasavvufta Ulaşılmaya Gereken Bir Mertebe El-Fakru Fahri ve Eski Edebiyatımıza Yansımaları*, Anıl Matbaacılık, Ankara, 2016, c. II, s. 115-133.
- SORGUT, Cemalnûr, Hacı Bayrâm-ı Velî'de Tasarruf, *Hacı Bayrâm-ı Velî Uluslararası Sempozyumu Bildirileri*, Ankara, 2016, Ankara, 2012, s. 87-90.
- SÖNMEZ, Nesim, *Hacı Bayram-ı Velî'de Dil ve Edebiyat, Hacı Bayrâm-ı Velî Uluslararası Sempozyumu Bildirileri*, Ankara, 2012. c. II, s. 493-503.
- SÜMER, Ali, Hacı Bayram Velî'nin Hayatı", Hacı Bayram Velî Sempozyumu Bildirileri, Kültür Bakanlığı Yay, Ankara, 2000.
- ŞAHİN, Kâmil, *Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Müderrisliği ve Melike Hatun Medresesi, Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 121-125.
- ŞENAT, Fatma Asiye *Hacı Bayram Velî'nin Eserlerinde Kur'ânî Referanslar, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, Ankara, 2016. c. II, s. 101-113.
- TAN, Nail, *15. Yüzyıldan Günümüze Ankara'nın Sosyal ve Kültürel Hayatında Hacı Bayrâm-ı Velî'nin Yeri, I. Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 126-129.
- TAN, M. Nedim Akşemseddin'in Devraldığı Tasavvufî Miras Risâletü'n-Nûriyye Üzerine Bir Okuma, Hacı Bayrâm-ı Velî Uluslararası Sempozyumu, Ankara, 2012. s. 260-266.
- TATÇI, Mustafa, *Hacı Bayram Velî İle İlgili Yeni Bir Kaynak "İbrahim Has'ın Tezkiresi Cumhuriyetin 80.Yılında Her Yönüyle Ankara*, Ankara Büyük Şehir Belediyesi Yay., Ankara, 2004.
- TANKUT, Gönül, *Hacı Bayrâm Kompleksi ve Yakın Çevresinin Korunması, Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri*, THK Basımevi, Ankara, 1991. s. 130-132.
- TEK, Abdürrezzak *Melâmet Risâleleri Bayrâmî Melâmülüğine Dâir*, Emin Yay., Bursa, 2007.

- TURAN, Refik, TURAN, Fatma, ERDOĞAN, Abdülkerim *Horasani Anadoluya Anadoluyu Balkanlara Bağlayan Manevî Önder Hacı Bayram Velî*, Ankara Büyükşehir Belediyesi, Ankara, 2011.
- TURAN, Fatma Ahsen, AYDIN, Oğuzhan, *Ankara'nın Manevî Mimarı Hacı Bayrâm Velî*, Semih Eğitim Kültür Yay. Ankara, 2011.
- TURAN, Fatma Ahsen, AYDIN, Oğuzhan, *Günümüz Halk Şairlerinin Dilinden Ankara'nın Manevî Mi'marı Hacı Bayrâm Velî*, Semih Eğitim Kültür Yay., Ankara, 2011.
- TURAN, Fatma Ahsen, Ankara İle Bütünleşen Bir Mana Önderi *Hacı Bayrâm Velî*, Akçağ Yay., Ankara, 2004.
- URAL, İbrahim, *Hacı Bayrâm-ı Velî ve İktisâdî Hayat*, İlim ve Sanat, Ankara, 1991. sy. 27. s. 45-48.
- YAYMAN, Berk, *Hacı Bayram-ı Velî ve Hz. Mevlânâ'da Vahdet-i Vücûd*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. II, s. 361-375.
- YEDİYILDIZ, Bahaeddin, *Hacı Bayrâm Velî'nin Döneminden Günümüze Kadar Gelen Vakıf Kültür Eserleri*, Hacı Bayrâm Velî Sempozyum Bildirileri, THK Basımevi, Ankara, 1990. s. 133-143.
- YILDIRIM, Ayşe *Hacı Bayrâm-ı Velî ve Tasavvufî Görüşleri*, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, (dan. Hayri Kaplan) ÇÜ SBE, Adana, 2008.
- YILDIZ, Mehmet *Bayrâmîliğin Silsilesinde Yer Alan Bir Tekke: Safevî Erdebil Tekkesi ve Mezhebî Kimlikleri*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. I, s. 621-634.
- YILDIZ, Muhammed Ali *Hacı Bayrâm Velî ve En Meşhur Halifesi Akşemseddin*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. I, s. 371-412.
- YILDIZ, Muhammed Ali, *Akşemseddin*, İlke yay. İstanbul, 2017.
- YILMAZ, Mehmet Emin *Hüsâmeddin Ankaravî Câmii ve Türbesi*, I. Uluslararası Hacı Bayrâm-ı Velî Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Ankara, 2016. c. I, s. 501-522.
- YORGANCI, Orhan *Hacı Bayram Velî*, Anonim Yay., İstanbul, 2014.
- YURTSEVER, M. Murat İsmail Hakkı *Bursevî mad. DİA*, Güzel Sanatlar Matbaası, İstanbul, 2001 c. XXIII, s.108.

YÜCEER, İsa, *Hacı Bayram-ı Veli'nin Manevi Kimliği, I. Uluslararası Hacı Bayram-ı Veli Sempozyumu Bildiriler Kitabı*, Ankara, 2016. c. II, s. 31-68.

<http://aregem.kulturturizm.gov.tr/TR,12975/haci-Bayrâm-Velî-sempozyumu-bildirileri.html>.

http://www.hacibayramveli.org/index.php?option=com_content&task=blogsection&id=5&Itemid=49.

<http://www.radikal.com.tr/turkiye/haci-Bayrâm-Velînin-600-yillik-eseri-bulundu-992351>.